

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

Факультет педагогіки та фінансово-економічної діяльності

Кафедра науково-природничих та математичних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

Оксана КОГУТЮК

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компоненту

БК 1.4 ДИВОВИЖНИЙ СВІТ ПРИРОДИ І ЛЮДИНА

підготовки
галузі знань
спеціальності
за освітньо-
професійною
програмою

бакалавра
01 Освіта / Педагогіка
013 Початкова освіта

Початкова освіта

курс I

семестр I

Вінниця 2024

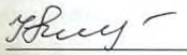
Силабус освітнього компонента ВК 1.4 Дивовижний світ природи і людина з підготовки бакалаврів за галуззю знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта

РОЗРОБНИК:

Наталія МИСЛИЦЬКА, доктор педагогічних наук, професор

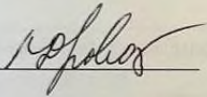
СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету педагогіки та фінансово-економічної діяльності
«29» серпня 2024, протокол № 1

Голова д-р пед. наук, проф. Наталія МИСЛИЦЬКА

ПОГОДЖЕНО

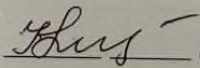
Гарант освітньо-професійної програми «Початкова освіта»

канд. пед. наук, доц. Лідія ДРОВОЗЮК

Силабус розглянуто та схвалено на засіданні кафедри науково-природничих та математичних дисциплін

«28» серпня 2024, протокол № 1

Завідувач кафедри д-р пед. наук, проф. Наталія МИСЛИЦЬКА

Вступ

Повна назва ок	Дивовижний світ природи і людина
Рівень вищої освіти / освітньо-професійний ступінь	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма	Початкова освіта
Семестр вивчення	__I__ семестр
Обсяг освітнього компонента	_3_ кредити ЄКТС, 90 годин (30 аудиторних та 60 самостійної роботи)
Форма підсумкового контролю	залік
Розробник	Мислицька Н.А.
Мова викладання	українська
Статус освітнього компонента	вибірковий
Передумови для вивчення освітнього компонента (пререквізити)	ОК «Дивовижний світ природи і людина» містить необхідний обсяг матеріалу для ознайомлення здобувачів освіти із сучасними поглядами і дослідженнями природи і людини. Вивчення даного ВК базується на знаннях з природознавства, методики навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»
Пореквізити	Знання з даного ОК можуть бути використані під час написання курсових робіт
Викладач освітнього компонента	Наталія МИСЛИЦЬКА доктор педагогічних наук, професор
Е-mail викладача та контактний телефон	mislitskay@gmail.com , (068)0248918
Профайл викладача на сайті кафедри	https://vgpk.edu.ua/kafedra-naukovo-pryrodnychykh-ta-matematychnykh-dystsyplin/
Лінк на освітній компонент	https://classroom.google.com/c/NzExNTI5NzI0Njk1?cjc=zq35rqp
Консультації	очні консультації: _____ - _____ (день, час) онлайн-консультації: понеділок, 13-40

Мета освітнього компонента

Метою викладання освітнього компонента «Дивовижний світ природи і людина» є формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, її професійно-педагогічних знань, вмінь, навичок, які забезпечують теоретичну і практичну підготовку висококваліфікованих бакалаврів початкової освіти, здатних до постійного оновлення знань, професійної майстерності, мобільності та швидкої адаптації до змін у соціально-культурній сфері, в системі управління та організації, в теорії та методиці, технології праці в умовах ринкової економіки; оволодіння навичками природокористування та природозбереження.

Очікувані програмні результати навчання

1. Загальні компетентності:

ЗК -3. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи.

ЗК -5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності.

ЗК -6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

2. Спеціальні компетентності:

СК -2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК 3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК -8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

4. Програмні результати навчання

4.1. Результати навчання (РН), визначені стандартом вищої освіти:

РН-07 Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти

РН-11 Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

РН-21 Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

4.2. Результати навчання (ПРН) за предметною спеціальністю:

ПРН2. Володіти знаннями про найбільш важливі відкриття і досягнення у світі природи та людини.

ПРН3. Володіти прийомами природничо-наукових спостережень, дослідів і оцінювання достовірності отриманих результатів.

ПРН4. Віднаходити, аналізувати та оцінювати інформацію про природу та людину, яка подається в ЗМІ та в Інтернет-мережі.

ПРН5. Використовувати отримані знання в подальшій професійній діяльності.

Структура освітнього компонента

Назва розділів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		ЛК	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СР
1	2	3	4	5	6	7
Модуль І. Природа і людина – основа пізнання світу. 40 балів						
Тема 1. Природа і способи її осягнення. Еволюція знань про природу.	9	1		2		6
Тема 2. Сучасні дослідження планети Земля та Сонячної системи	9	1		2		6
Тема 3. Мегасвіт.	9	1		2		6
Тема 4. Дослідження Сонячної системи.	9	1		2		6
Тема 5. Макросвіт.	9	1		2		6
Тема 6. Мікросвіт. Атоми. Молекули. Речовини.	9	1		2		6
<i>Разом за модулем І</i>	54	6		12		36
Модуль ІІ Людина та її здоров'я. Знання про природу на службі людини. 40 балів						
Тема 7. Генетика, фізика та хімія людини	9	1		2		6
Тема 8. Сучасні проблеми людства.	9	1		2		6
Тема 9. Дофамінове покоління	9	1		2		6
Тема 10. Нові технології.	9	1		2		6
<i>Разом за модулем 2</i>	36	4		8		24
УСЬОГО ГОДИН	90	10		20		30

Види навчальних занять

1. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Планета Земля – наш космічний дім.	1
2.	Тема 2. Сучасні дослідження Місяця, планет Сонячної системи. Космічні місії. Мрії про космос: колонізація інших планет.	1

3.	Тема 3. Різноманітність живих організмів: від бактерій до китів.	1
4.	Тема 4. Екосистеми: складні взаємозв'язки в природі.	1
5.	Тема 5. Людина як частина природи: адаптація та вплив на довкілля.	1
6.	Тема 6. Стихійні явища: сила і велич природи.	1
7.	Тема 7. Фізика людини. Рух тіла людини. Робота м'язів.	1
8.	Тема 8. Фізичні, хімічні і фізіологічні причини дофамінових залежностей організму людини	1
9.	Тема 9. Профілактика і лікування вірусних та бактеріальних хвороб людини: фізичні і фізіологічні пояснення.	1
10.	Тема 10. Енергія в природі Енергія людини.	1
УСЬОГО ГОДИН		10

2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Генезис та розвиток знань про природу і роль людини в світі.	2
2	Основи мегасвіту. Будова Землі	2
3	Мікросвіт. Хімічні зв'язки.	2
4	Фізика людини. Здоров'я людини.	2
5	<i>Модульна контрольна робота 1</i>	2
6	Хімія людини. Здоров'я людини. Сучасний погляд на вірусні захворювання людини	2
7	Вживання в дофаміновому суспільстві	2
8	Сучасні фізичні дослідження. Великий адронний колайдер. Біотехнологія, Нанотехнологія. Синергетика	2
9	<i>Модульна контрольна робота 2</i>	2
10	Залікове заняття	2
УСЬОГО ГОДИН		20

3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Міфологія, релігія, мистецтво, наука як компоненти культури і способи досягнення науки	6
2	Світогляд і культура	6
3.	Еволюція фізичної картини світу	4

4.	Пропедевтика мікросвіту	4
5.	Пропедевтика макросвіту	4
6.	Роль живого і людства в біосфері	4
7.	Еволюція природознавства	4
8.	Ознаки дофамінового покоління	4
9.	Підготовка до практичних занять	8
10.	Підготовка презентацій	8
11.	Підготовка до тестового оцінювання	8
УСЬОГО ГОДИН		60

Методи та технології навчання

Методи викладання освітнього компонента «Дивовижний світ природи і людина» спрямовані на розв'язання навчальних завдань.

Вибір методів і технологій викладання та навчання здійснюється залежно від мети заняття, змісту, навчальних можливостей здобувачів освіти, особливостей особистості викладача, матеріально-технічного забезпечення.

Засоби навчання, які застосовуються при викладанні дисципліни, є словесні, наочні й практичні. Серед форм та методів подачі навчального матеріалу з ОК «Дивовижний світ природи і людина» застосовуються:

1. Структурно-логічне навчання: поетапна організація системи навчання, що забезпечує логічну послідовність постановки і вирішення дидактичних завдань на основі поетапного відбору їх змісту, форм, методів і засобів із урахуванням діагностування результатів;

2. Контекстне навчання: ґрунтується на інтеграції різних видів діяльності, як навчальної, наукової, так і практичної.

3. Імітаційне навчання, основою якого є імітаційно-ігрове моделювання в умовах навчання процесів, що відбуваються в реальній системі.

4. Проблемне навчання, яке здійснюється на основі ініціювання самостійного пошуку здобувачем освіти знань через проблематизацію (викладачем) навчального матеріалу.

Застосовуються професійно-ігрові технології викладання: дидактичні системи використання різноманітних «ігор», під час проведення яких формуються вміння вирішувати завдання на основі компромісного вибору (ділові та рольові ігри, імітаційні вправи, індивідуальний тренінг, комп'ютерні програми тощо); діалогово-комунікаційні технології: сукупність форм і методів навчання, заснованих на діалоговому мисленні у взаємодіючих дидактичних системах суб'єкт-суб'єктного рівня.

Подані матеріали дозволяють здобувачеві освіти самостійно планувати терміни та обсяги змістової складової навчальної діяльності, прогнозувати її результативність

За рівнем активності: пояснювально-демонстраційний, дослідницький.

За функцією: усне викладання матеріалу, закріплення, самостійна робота щодо засвоєння навчального матеріалу, перевірка і оцінка знань та умінь.

Самостійна робота здобувачів освіти включає дві складові: самостійна підготовка до аудиторних занять, до занять у режимі онлайн, підготовка до тематичного тестового контролю та рубіжного контролю.

Критерії та засоби оцінювання запланованих програмних результатів навчання

Критеріями ефективності запланованих результатів навчання є глибина та дієвість знань, системність та усвідомленість знань.

Методами і засобами оцінювання підготовки до занять та виконання практичних завдань виступають: усний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування здобувачів освіти); засоби письмового контролю (тестові завдання, контрольні роботи, ситуаційні задачі), індивідуальні завдання – написання рефератів.

Рейтингова система оцінювання дозволяє врахувати рівень знань, поточну підготовку студентів до аудиторних занять та визначити рівень засвоєння навчального матеріалу окремої теми. Підсумкова оцінка виставляється після складання заліку за рейтинговими показниками.

Критерії оцінювання знань запланованих програмних результатів навчання
Оцінка «відмінно» (рівень досягнень А, бали 90-100). Здобувач освіти відповідно до програми виявив всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної і додаткової літератури, сформулював повні відповіді на всі поставлені запитання, виявив креативність та вміння творчого застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань; має загальний високий рівень ерудиції та культури мови, здатний до самостійного поповнення надбаних знань і умінь у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
Оцінка «добре» (рівень досягнень В, бали 82 - 89). Здобувач освіти міцно засвоїв програмний матеріал, вміє логічно і послідовно його викласти, має повні та системні знання з дисципліни, точно формулює означення й правила, не допускає істотних помилок у відповідях на запитання, вільно оперує навчальним матеріалом дисципліни, знає наукову й довідкову літературу, має здатність до самостійного поповнення та оновлення знань.
Оцінка «добре» (рівень досягнень С, бали 75 - 81). Здобувач освіти виявив системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної літератури, виявив вміння застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань, глибоко розуміє матеріал. Знання здобувача освіти з окремих тем мають неповний характер, немає достатньої самостійності в аргументації відповідей, у відповідях він допускає недоліки, які може самостійно виправити.
Оцінка «задовільно» (рівень досягнень D, бали 64 - 74). Здобувач освіти виявив знання основного навчального матеріалу в необхідному для

подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності обсязі, вияв поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, давав неповні відповіді на поставлені запитання із застосуванням певних штампів, виявив уміння репродуктивного вирішення практичних завдань, у процесі їхнього виконання допускав суттєві помилки, які міг усунути лише за допомогою викладача.

Оцінка «незадовільно» (рівень досягнень E, бали 60 - 63). Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.

Оцінка «незадовільно» (рівень досягнень FX, бали 35 - 59). Здобувач освіти не засвоїв переважної частини програмного матеріалу, має поверхове, фрагментарне уявлення про дисципліну, допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, на більшість запитань не давав відповіді, не здатний використати наявні знання під час виконання простих практичних завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал і підготуватися до повторного складання. **Оцінка «неприйнятно» (рівень досягнень F).** Здобувач освіти не опанував навчальним матеріалом, не має знань із більшої його частини, не дає відповіді на більшість поставлених завдань, не спроможний самостійно опанувати програмним матеріалом і потребує повторного вивчення дисципліни.

Шкала оцінювання

№ з/п	За шкалою ВГПК (в балах)	За шкалою ECTS	За національною шкалою
1.	90-100	A	Відмінно
2.	82-89	B	Добре
3.	75-81	C	Добре
4.	64-74	D	Задовільно
5.	60-63	E	Задовільно
6.	35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
7.	1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

4. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Тестові завдання, залікові матеріали, електронні тексти лекцій. електронні презентації лекцій. наукові тематичні відеофільми.

5. Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Зелений пакет: посібник для вчителя. К.: ТОВ: Видавничий будинок «Аванпост-Прим», 2016. 257 с.. URL: http://documents.rec.org/publications/Green_Pack_Ukraine_UA_FEB_10.pdf.

2. Світ природи /Аманда Вуд, Майк Джоллі. Київ : КМ-Букс, 2018, 112 с.
3. Чикайло Ю. Екологія: навч.-метод. посібник, Львів: ЛДУФК, 2018. 80 с.
[Електронний ресурс]. URL: <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/3.pdf>

Допоміжна література

1. Мельнікова О. З., Іванченко О. З. Дія на організм людини факторів електромагнітної природи і їх застосування в медицині: методичний посібник для викладачів. Запоріжжя : ЗДМУ. 2016.- 73 с.

Інтернет- ресурси:

1. <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-35DA286FA46B> /Природознавство
2. <https://vseosvita.ua/library/usnij-zurnal-ludina-ta-ii-zdorova-101205.html>
3. Електронний додаток до журналу «Джміль».

Політика викладача (кафедри / циклової комісії)

Здобувачі освіти зобов'язані брати участь в усіх навчальних заняттях (онлайн або очної форми). Під час проведення лекційних, практичних занять вони повинні дотримуватися Правил внутрішнього розпорядку Коледжу та інших положень, що стосуються організації освітнього процесу і регулюють стосунки його учасників.

Політика регулюється:

1. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»», <https://vgpk.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya.pdf>.

2. Усі здобувачі, співробітники та викладачі [КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»](https://vgpk.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/23.-Rekomendatsii-shchodo-vprovadzhennia-akademdobrochnosti-.pdf) мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою і регламентується «РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»», <https://vgpk.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/23.-Rekomendatsii-shchodo-vprovadzhennia-akademdobrochnosti-.pdf>.

3. ПОЛОЖЕННЯ ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»: <https://vgpk.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/8.-Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-.pdf>

4. ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»: https://vgpk.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/Polozhennia-pro-dystantsiye-navchannia.pdf_.pdf

5. ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Перелік питань для підсумкового семестрового контролю (заліку)

Загальні питання:

- Як людина впливає на природу і як природа впливає на людину? Наведіть конкретні приклади.
- Які глобальні екологічні проблеми існують сьогодні? Які шляхи їх вирішення?
- Яка роль науки в пізнанні природи і людини?
- Як розвиток технологій впливає на наше життя і на навколишнє середовище?
- Що таке етика і чому вона важлива для взаємовідносин людини і природи?
- Які ваші думки щодо майбутнього людства і планети Земля?

Питання до конкретних тем:

- Еволюція:
 - Які основні етапи еволюції людини?
 - Що таке природний добір і як він впливає на розвиток видів?
 - Які докази еволюції ви знаєте?
- Екологія:
 - Що таке екосистема? Наведіть приклади.
 - Які типи забруднення навколишнього середовища ви знаєте?
 - Що таке біорізноманіття і чому воно важливе?
- Людина і суспільство:
 - Як ви розумієте поняття "культура"?
 - Які основні етапи розвитку людського суспільства?
 - Які цінності є найважливішими для сучасної людини?
- Космос:
 - Що таке Всесвіт? Які його основні компоненти?
 - Як виник Всесвіт?
 - Які перспективи освоєння космосу людством?

Питання, що стимулюють критичне мислення:

- Чи може людина існувати без природи? Чому?
- Які моральні дилеми виникають у зв'язку з розвитком технологій?
- Чи можливе гармонійне співіснування людини і природи?
- Яку роль ви бачите для себе у збереженні планети?

Практичні завдання:

- Проаналізуйте екологічну ситуацію у вашому регіоні.
- Створіть проект, спрямований на вирішення конкретної екологічної проблеми.
- Обговоріть етичні аспекти застосування нових технологій.

Критерії оцінювання:

- Глибина знань
- Логічність міркувань
- Вміння аналізувати інформацію
- Вміння висловлювати власну думку
- Знання термінології

Рекомендації:

- Під час підготовки до заліку зверніть увагу на теорію, а також на практичні приклади.
- Спробуйте пов'язати знання з реальним життям.
- Будьте готові до дискусії та обговорення різних точок зору.

Приклад структури заліку:

1. Теоретична частина: Відповіді на 3-5 запитань.
2. Практична частина: Виконання завдання (наприклад, аналіз статті, презентація проекту).